

Vilniaus reformatų žinios

Kovok gerąją tikėjimo kovą, pagauk amžinąjį gyvenimą, kuriam esi pašauktas. /1 Tim.6,12/

1999 m. rugpjūtis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos ir seniūnų tarybos informacinis leidinys Nr. 7(9)

APIE SAŽINĘ

Dievas, kurdamas žmogų, jam įkvėpė kažką dieviška, tarsi kažkokią mintį, kuri lyg kibirkštis skleidžia kartu šviesą ir šilumą; mintį, kuri apšviečia protą ir parodo jam, kas yra gera ir kas bloga: tai vadinama sąžine, kuri yra prigimties įstatymas. Patriarchai ir visi šventieji, kurie dar iki rašytinio įstatymo laikėsi šio įstatymo - sąžinės, patiko Dievui. Tačiau, kai žmonės dėl nuopuolio užkasė ir paslėpė šį įstatymą, tada prireikė rašytinio, prireikė pranašų, prireikė, kad ateitų mūsų valdovas Jėzus Kristus, kad ją sąžinę, atidengtų ir išaukštintų; kad Jo šventųjų priesakų laikymasis vėl įpūstų po pelenais rusenančią kibirkštį.

Nūnai mūsų valioje vėl ją užžarstyti arba leisti jai spindėti ir mus apšviesti. Kai mūsų sąžinė mums ką nors nurodo, o mes nepaisome, ir kai ji vėl kalba, o mes vis nedarome, tada vis giliau ją slepiame ir ji nebegali mums aiškiai byloti. Kaip žibintas, šviečiantis anapus uždangos, ima rodyti visus daiktus tamsesnius ar kaip vanduo, kuris nuo dumblo tampa drumzlinas ir niekas nebegali matyti savo veido atspindžio, taip ir mes dėl nusizengimų nebesuprantame, ką mums sako sąžinė; tada ima rodytis, kad jos iš viso nelikę. Tačiau nėra žmogaus, kuris neturėtų sąžinės, nes ji, kaip sakėme, yra kažkas dieviška ir niekuomet nedingsta, bet visada mums primena, kas gerai, nors mes jos ir neįjuntame, jos nepaisome ar ją užgniaužiame.

Evangelijoje pagal Matą sakoma: "Susitark su savo ieškovu dar kelyje į teismą, kad ieškovas neįduotų tavęs teisėjui, o teisėjas - teismo vykdytojui ir kad tu nepakliūtum į kalėjimą". Evangelijoje sąžinė vadinama ieškovu, todėl, kad visada priešinasi mūsų piktai valiai ir mums primena, ką privalome padaryti, nors nedarome, arba ko neturime daryti, tačiau darome, ir už tai ji su mumis bylinėjasi. Taigi Dievas ją vadina ieškovu ir įsako: "Susitark su ieškovu dar kelyje į teismą". O kelias yra šis pasaulis.

Stenkimės saugoti savąją sąžinę, kol dar tebeesame šiame pasaulyje, neleiskime, kad ji mus kuo nors apkaltintų; šiuokštu nemėginkime jos paminti, kad ir dėl menkniekio. Žinokite, kad nepaisydami smulkmenų imame pamažu visai sužūlėti. Jei kas nors imtų kalbėti: "Kas čia tokio, jei išstarsi šitą žodį? Kas čia tokio, jei pasižiūrėsi tą ar kitą dalyką?", nuo šitokio "kas čia baisaus" imame nieku laikyti vis didesnius dalykus ir užgniaužti savo sąžinę. Todėl sergėkitės, neniekinkite mažų dalykų, nelaikykite jų menkais, kad neišsiugdytumėte blogo įpročio. Rūpinkitės mažais dalykais, kol jie maži, kad neišaugtų: nes tiek dorybės, tiek ydos prasideda nuo mažo ir virsta dideliu gėriu ar blogiu. Štai kodėl Viešpats mums įsako klausyti savo sąžinės ir tarsi kiekvieną ypatingai perspėja: "Pažvelk, ką darai, nelaimingasis! Atsipeikėk, susitark su savo ieškovu dar kelyje į teismą". Paskui Jis nurodo, koks vargas ištinka šio įsakymo laužytojus. "Kad ieškovas neįduotų tavęs teisėjui, o teisėjas - teismo vykdytojui ir kad tu nepakliūtum į kalėjimą", O kas po to? "Tš tiesų sakau tau: neišeisi iš ten, kol neatsiteisi ligi paskutinio skatiko".

O sąžinės paisoma įvairiopa: juk žmogus turi jos laikytis ir prieš Dievą, ir prieš artimą. Dievo akivaizdoje sąžinės laikosi tas, kuris paiso Jo įsakymų net ir tada, kai žmonės to nemato ir niekas to nereikalauja; jis slapta nuo kitų lieka ištikimas savo sąžinei Dievo akivaizdoje. Tarkim, kas nors patingėjo melstis arba jo širdį užvaldė aistringa mintis, o jis jai nepasipriešino ir nesukilo prieš ją, taip pat jeigu kuris nors pamatė savo artimą ką nors darant arba sakant ir, kaip kad paprastai būna, jį pasmerkė; trumpai tariant, visa, kas nutinka slapta, ko niekas nežino, išskyrus Dievą ir mūsų sąžinę, mes turime pasilaikyti sau: o tai ir yra laikymasis sąžinės prieš Dievą. O kad būtume sąžiningi prieš artimą, turime nedaryti nieko, kas įžeistų ar sugundytų artimą poelgiu, žodžiu, išvaizda arba žvilgsniu: nes brolių galima įžeisti ir išvaizda, ir net žvilgsniu. Trumpai tariant, žmogus neturi daryti nieko, kuo žino galįs įžeisti savo artimą; juk žinodamas, kad savo poelgiu gali pakenkti broliui ar jį įskaudinti, jis tikrai suteršia savo sąžinę: visa tai ir reiškia laikytis sąžinės prieš savo artimą.

Taigi turime sergėtis, kad sąžinė niekada neprieikaštautų mums, turime būti budrūs ir saugotis, kad mūsų neištiktų toji nelaimė, dėl kurios Viešpats mus perspėja. Tepadedu mums Dievas tai išgirsti ir įvykdyti, kad Tėvų žodžiai nevirstų mūsų pasmerkimu.

Dorotėjas iš Gazos

Perspausdinta iš "Šiaurės Atėnai" 1999 m. liepos mėn. 24 d.

Superintendento kun. Povilo Jašinsko 110 metų sukaktis

Kunigas senjoras superintendentas Povilas Jašinskas, gimęs Melaišių kaime /Papilio parapija/ 1889 m. rugpjūčio 19 d., iš savo daugiau negu 60 metų kunigystės darbo (nuo 1940 m. balandžio 1d.) ištarnavo Biržuose, studijavo teologiją Bazelyje /Šveicarija/ ir Kauno Vytauto Didžiojo universitete Evangelikų teologijos fakultete, mirė 1982 m. gegužės 19 d. Biržuose.

Š.m. rugpjūčio 19 d. sukanka 110 metų, kai gimė mano tėvas kunigas Povilas Jašinskas, daugeli metų tarnavęs Biržų parapijoje, paskutinis "senosios kartos" kunigas. Jis gimė Melaišių kaime, netoli Biržų. Visą savo gyvenimą praleido Biržų krašte. Mirė eidamas 93-us metus, palaidotas Biržų Liepų kapinėse. Beveik visą savo gyvenimą pašventė Dievo tarnystei, todėl biržiečiai jį gerai pažinojo.

Sunku ką nors naujo ir bepapasakoti. Tačiau, atrodo, dar nedaugelis žino, kaip ir kada kun. Povilas Jašinskas galutinai apsisprendė tarnauti Dievui. Tai įvyko 1919 metų balandžio 7 dieną. Iki tol mano Tėvas dirbo mokytoju, vargonininku, Pirmojo pasaulinio karo metais Papilyje nesant kunigo vietoj pamaldų skaitė Šventąjį Raštą, padėdavo Bažnyčios darbuose.

Taip buvo ir 1919 metais, karo pabaigoje. Tais metais Tėvas dirbo Biržų parapijoje, nuolat pareidamas aplankyti savo mamą ir seserį į Melaišius. Taip buvo ir tąsyk. Balandžio 6 dieną jis patraukė tiesiais takeliais iš Biržų į Melaišius. Tačiau prieš kelias dienas vokiečiai išstūmė rusus iš Biržų ir fronto linija ėjo kaip tik tarp Biržų ir Melaišių. Beeidamas namo, Tėvas perėjo fronto liniją ir nepastebėtas iš vokiečių pusės atėjo pas rusus, kurie buvo labai įniršę po pralaimėjimo Biržuose. Rusai Melaišiuose buvo apgyvendinę savo kareivius ir pas Jašinskus Melaišiuose "kvartiravosi" kulkosvaidininkų kuopos vadas. Kai Tėvas dar dieną parėjo namo, to vado namie nebuvo, tačiau rusai pastebėjo kaime atsiradusį jauną, nematytą vyrą "pačioje sveikatoje". Nespėjo Tėvas pailsėti, kai prisistatė patuliai ir, apkaltinę Tėvą esant vokiečių šnipu, išsivedė. Vakarop parsirado ir kulkosvaidininkų vadas. Žiūri - abi moterys verkia, namie sumaištis. Jis ir klausia: "kas nutiko?". Tos ir pasakoja, kaip Tėvas parėjo iš Biržų, perėjo fronto liniją, buvo apkaltintas esąs šnipu. Vadas ir klausia, ką Tėvas beveikias Biržuose. "Nagi prie Bažnyčios dirba", - atsakė tos. "Aha", - pasakė vadas (jis buvo tikintis pravoslavas) - "jei jau prie Bažnyčios, tai negali būti šnipas" ir ėmėsi organizuoti gelbėjimo operaciją. Buvo pažliugęs pavasaris. Vadas tuoj susirado Tėvo dėdę Ažunarij Joną ir jie abu išėjo į Svilius, kur buvo karinė vadovybė ir kur nugabentas Tėvas buvo įmestas į smuklininko daržinę pasakius: "tamsta rytoj būsi sušaudytas". Kaip ir ką kalbėjo vadas savo karinei vadovybei - tiksliai nežinoma, tačiau kitą rytą sargybinis atidarė daržinės duris ir sako Tėvui: "Jasinskij, esi laisvas, keliauk!" Tėvas žinojo, kad rusai dažnai "paleidžia" belaisvius, nušaudami į nugarą, girdi, bėgti norėjo. Tėvas ir sako: "niekur neisiu; jei esu laisvas, vesk pas viršininką, tegu tas patvirtina". Kareivis Tėvą nuvedė pas viršininką, o tas ir sako: "tikrai esi laisvas!" O čia ir dėdė Jonas bestovįs. Vis gi Tėvas nedrįso pasikliauti vien viršininko žodžiais, paprašė raštelio. Tas išplėšė pusę lapo iš sąsiuvinio ir parašė "propuską" namo, į Melaišius.

Ta sąsiuvinio lapo pusė mano Tėvui tapo antruoju "gimimo liudijimu". Jis suprato, kad Dievas per visai nepažįstamą pravoslavą jam dovanuoja antrą gyvenimą, kuris priklausė jau ne Tėvui, o Dievui. Tada Tėvas galutinai ir tvirtai pasiryžo visą likusį gyvenimą pasišvęsti tarnauti Dievui. 1924-28 metais mokėsi Bazelio (Šveicarija) teologinėje misijos mokykloje, 1929 metais ordinuotas kunigu, 1935 metais baigė Kauno universiteto Evangelikų Teologijos fakultetą ir tapo diplomuotu teologu.

Povilas A. Jašinskas Jr.

1999 metai liepos mėn.

Šveicarų Reformacijos ideologas ir vadas Ulrichas Cvinglis 1484. I. 1. - 1531. X. 11.

Lygiagrečiai su Reformacijos sąjūdžiu Vokietijoje, /Vitenberge- Liuterio/, panaši Bažnyčios reforma vyko ir Šveicarijoje, kuriai vadovavo Ulrichas Cvinglis, o paskui išplėtė visoje Europoje Jonas Kalvinas.

Šių metų sausio 1 d. sukako 515 metų nuo Šveicarijos reformatoriaus Ulricho Cvinglio /Huldrych Zwingli/ gimimo.

U.Cvinglis gimė 1484 m. sausio 1 d. Wildhause, St.Gallen kantone, rytinėje Šveicarijoje, ūkininko šeimoje. Vos sulaukusį penkerių metų jį atidavė auklėti dėdei, Vėzeno /Weesen/ dekanui, o dešimties metų jis jau įstojo mokytis į lotynišką Bazelio mokyklą, keturiolikos - į universitetą, studijavo filosofiją ir teologiją Vienoje ir Berne, gavo menų magistro laipsnį. 1506 m. buvo iššventintas kunigu ir paskirtas klebonauti į Glarau, tuo pačiu metu tarnavo ir Šveicarijos kariuomenės popiežiaus daliniuose kapelionu. Apie 1514 m. Cvinglis susipažino su Erazmo Roterdamičio raštais, o 1515 m. įvyko ir jų susitikimas. E.Roterdamielis buvo humanizmo propaguotojas. Humanizmas smerkė moralinį dvasininkų pakrikimą, kulto banalumą, pernelyg gausias apeigas. Humanizmo judėjimas buvo kartu ir sąjūdis už Bažnyčios reformas. Tai paskatino Cvinglį giliau studijuoti Naująjį Testamentą, Bažnyčios Tėvų darbus. Jis ėmė kritiškiau stebėti katalikų bažnyčios veiklą, už pinigų pardavinėjamus atlaidus, palaidą vienuolių gyvenimą, prabangą, pinigų švaistymą. Brendo Bažnyčios atnaujinimo idėja. Savo iškaltinumu, apmąstytais pamokslais Cvinglis tapo žinomas už Glarau ribų. 1518 m. Ulrichas Cvinglis pakviečiamas klebonauti į Ciuricho katedrą ir dėstyti prie Katedros esančioje mokykloje. Bendradarbiavimas su bažnytinių ir politinių sluoksnių žmonėmis Cvingliui davė gerą dirvą veiklai. Jungimas grynai religinio nusistatymo su politiniais motyvais suformavo U.Cvinglį ne tik kaip gilų teologą, bet ir tvirtą politinę asmenybę. Šios abi sritys - politika ir teologija tapo Cvinglio reformacijos mokslo pagrindu. 1523 m. Cvinglis savo idėjas išdėstė 67 tezėse: reformuotos krikščionybės pagrindu laikė Bibliją, skelbė, kad siela išganoma tik tikėjimu, atmetė katalikų hierarchijos tarpininkavimą tarp tikinčiojo ir Dievo, kritikavo indulgencijas, relikvijų, šventų paveikslų garbinimą, pasninką, celibatą, apeigų prabangą. Cvinglis pasisakė prieš katalikų bažnyčios vartojamus 7 sakramentus, nes jų neįsteigė Kristus, yra tik du: krikštas ir Viešpaties Vakarienė.

Ciuriche Cvinglio laikais gyveno apie 7000 žmonių. Cvinglis iš Katedros sakyklos savo oratoriniais gabumais, idėjomis reformuoti bažnyčią patraukė savo pusėn įtakingiausius miesto gyventojų sluoksnius, svarbiausią miesto valdymo organą - Ciuricho miesto tarybą. Cvinglio patarimu, miesto taryba pirmiausia suspendavo pasninko papročius. Pagal Cvinglio paruoštą memorandumą, raginantį tarybą paspartinti reformaciją, Ciuricho miesto taryba atėmė iš Konstancos vyskupo, kuriam priklausė Ciurichas, valdžią ir pati ėmė tvarkyti bažnytinius reikalus. Pagal vėlesnį memorandumą buvo uždraustos mišios, pašalinti iš bažnyčios paveiksai, altorius bei kiti mistiško pobūdžio elementai ir bažnyčios paverstos tikrais Dievo namais.

1525 m. Cvinglis išleido veikalą "Apie tikrąją ir netikrąją religiją" /De vera et falsa religione commentarius/, kuriame išdėstė visą krikščionybės mokslo sistemą, pirmas aiškiai nustatė skirtumus tarp evangelikų ir katalikų. Jo draugas ir padėjėjas Leonas Judac išvertė Bibliją į Šveicarijos vokiečių kalbos dialektą.

1525 m. balandžio 25 d. per Velykas pirmą kartą Šv.komunija buvo išdalyta prie Dievo stalo. Netrukus Cvinglio bažnyčios reforma buvo įvesta Berne ir Bazelyje, kiek vėliau Strasbūre, Sant Gelene ir kituose kaimyniniuose kantonuose.

U.Cvinglis pradėjo Bažnyčios reformos darbą nepriklausomai nuo M. Liuterio. Jie abu siekė to paties tikslo - reformuoti Bažnyčią, pasiremdami Šventuoju Raštu, kaip vieninteliu išganymo pagrindu tikėjime Jėzumi Kristumi. Daugiausia jų mintys sutapo: vietoje mišių įvedė Šv. Vakarienę abiem pavidalais, abu atmetė katalikų bažnyčios mokymą, kad per mišias kunigo malda pakeičia duoną ir vyną tikru Kristaus kūnu ir krauju /transsubstancijos mokslas/, bet nevienodai suprato Šv. Vakarienės esmę ir tarp abiejų reformacijos pirmtakų įvyko apgailėtinas ginčas išlikęs tarp šių protestantizmo šakų iki mūsų dienų. U.Cvinglis aiškino Šv.Rašto žodžius, kad duona ir vynas tik simbolizuoja Kristaus kūną ir kraują, kuris už mus paaukotas ir jokiū būdu Šv.Vakarienės metu netampa tikru Kristaus kūnu ir krauju, o yra tik už mus išduoto Kristaus kūno ir kraujo ženklas. U.Cvinglis manė, kad tik tikintis gali turėti draugystę su Kristumi.. Liuteris laikėsi įsitikinimo, kad Kristus ypatingu būdu dalyvauja Šv.Vakarienės sakramente. Jis tvirtino, kad ir netikintis gauna per Šv.Vakarienę tikrą Kristaus kūną ir kraują duonoje ir vyne gaunamais su duona ir vynu. Šią savo teoriją jis įrodinėjo 1521 m. spalio mėn. Marburge per įvykusį pokalbį religijos klausimais tarp Šveicarijos ir Vokietijos teologų.. Liuteris griežtai laikėsi įstatymo žodžių "tai mano kūnas". Cvinglis siūlė Liuteriui brolišką draugystę, bet šis atsakė: "Jūs turite kitą dvasią negu mes". Tada buvo pasirašyta 14 Marburgo nuostatų, kuriose pasireiškė pažiūrų vienodumas, bet dėl 15-o punkto "ar Kristaus kūnas ir kraujas tikrai yra Šv.Vakarienės duonoje ir vyne" nebuvo susitarta. Šis skirtumas išliko tarp liuteronų ir reformatų iki šiol.

U.Cvinglis kitaip suprato ir mokymą apie predestinaciją*. Jis, kaip ir J.Kalvinas, teigė, kad Dievo sprendimas įvyko "prieš pasaulio sukūrimą" /Ef.1,2/. Ir tai esąs sprendimas apie amžinąjį gyvenimą arba amžinas kiekvieno žmogaus prakeikimas /plg. Rom. 9,1 ir toliau/. Bet laikėsi šiek tiek kitokio supratimo. Cvinglis savo veikale "Apie tikrą ir netikrą religiją" mokymą apie predestinaciją dėsto pačioje pradžioje, skyrė apie Dievą, tuo pabrėždamas jo svarbą savo teorijoje. J.Kalvinas šį mokymą dėsto III-je veikalo "Krikščionių tikėjimo pamokymas" knygoje, išskirdamas 3 pozicijas: absoliutus Dievo suverenumas, išgelbėjimas per malonę, įsitikinimas išgelbėjimu, kurį garantuoja nulėmimas (predestinacija).

Nuo 1529 m. Cvinglio teologinės doktrinos tapo savarankiškos Šveicarijos reformuotos bažnyčios pagrindu.

Tačiau Cvinglis nepasitenkino pasiektais religiniais Reformacijos laimėjimais. Jis norėjo šiuos laimėjimus įtvirtinti politiškai, pavartojant jėgą prieš 5 Šveicarijos kantonus, pasilikusius ištikimais katalikų Bažnyčiai ir persekiojančius Evangelijos skelbėjus. Jis norėjo juos įjungti į jo planuojamą federacinę Šveicarijos respubliką. Šiuo tikslu protestantiškieji kantonai susijungė į savitarpio pagalbos paktą, katalikiškieji - senam tikėjimui išlaikyti gavo pagalbos pažadą iš Austrijos. Ciurichas ruošėsi karui. Pirmajame mūšyje prie Kapelio katalikiškieji kantonai kapituliavo dar nepradėję karo veiksmų. Jie, pabūgę gausesnės protestantų kariuomenės, pažadėjo sustabdyti Evangelijos skelbėjų persekiojimus. Tačiau greitai pasirodė, kad tai buvo apgaulė norint laimėti laiko surinkti kariuomenei. Evangelikų kantonų skundai buvo ignoruojami. Ciuricho miesto taryba, kurioje Cvinglis turėjo lemiamą žodį, nutarė priešą ginklu priversti paklusti protestantams. Tačiau Bernas ir kiti kantonai pasipriešino, buvo pasitenkinta tik ekonominėmis sankcijomis: sustabdytas prekių ir maisto tiekimas. Ciurichas tapo izoliuotas. Katalikiškieji kantonai paspartino slaptą ginklavimąsi ir 1531 m. netikėtai užpuolė Ciuricho gyventojus. Ciurichiečiai nelaukė užpuolimo ir galėjo pasipriešinti tik su 2000 vyrų prieš 4 kartus gausesnę priešą ir antrame Kapelio mūšyje buvo sumušti. Cvinglis, buvęs šio žygio karo kapelionu, buvo sunkiai sužeistas ir paimtas į nelaisvę. Čia jis buvo verčiamas atlikti išpažintį ir melsti šventųjų pagalbos. Cvingliui atsisakius, 1531 m. spalio 11 d. jis buvo nužudytas, o jo lavonas sudegintas, paliekant vėjui išnešioti pelenus.

*predestinacija (lot. praedestinatio) - mokymas apie tai, kad žmogaus likimas, lemtis yra nulemta iš anksto, jo išganymas arba pasmerkimas Dievo valia nustatytas. Tarptautinių žodžių žodynas, Vilnius, 1985

Jonas Jasiukėnas paruošė pagal Mūsų sparnai" Nr.Nr. 4, 22 ir P.Jakubėno "Ulrichas Cvinglis"

Švenčiant Ulricho Cvinglio Jubiliejų, 1932 metais jaunas kunigas Povilas Jašinskas parašė straipsnį "Ulrikas Cvinglis", kuris buvo atspausdintas tarpukario Lietuvos reformatų laikraštyje "Mūsų žodis", perspausdiname, šiek tiek sutrumpinę.

Ulrichas Cvinglis

"Dėl Dievo darykite ką nors drąsaus" (Cvinglis)

Cvinglis, Šveicarijos reformatorius, sudaro ryšį tarp tų dviejų reformatorių - milžinų: Liuterio ir Kalvino. Liuteris reformavo bažnyčias Vokietijoje, Cvinglis varė reformacijos darbą Šveicarijoje, Kalvinas savo raštais reformaciją išplėtė ir rėmė visoje Europoje.

Taigi mes, ev. reformatai, būdami Kalvino mokslo pasekėjais, netiesiogiai esame ir Cvinglio pasekėjais. Kalvinas papildė, išplėtė, suformulavo ir galutinai apdirbo tai, ką Cvinglis pradėjo, ir dėl ankstyvos savo mirties negalėjo baigti. Bet Cvinglio kilnus ir laisvas humaniškumas, susiliejęs su Kalvino aštriai formaliu dogmatiškumu ir dvasios gilumu, sudaro dar ir šiandien ev. reformatų svarbiausią bruožą.

Mes minėdami Cvinglį kaip Šveicarijos reformatorių, minime jį kaip mūsų ev. reformatų tikėjimo pirmtaką. Jis pralaužė vartus iš mirtino viduramžių Romos bažnyčios sustingimo į laisvą ir evangeliškai gyvą krikščioniškos bažnyčios gyvenimą.

Kad mes nenutuoltime nuo to gyvenimo, kad neprigęstų ir neišblėstų ta evangelijos tiesos šviesa ir jos dvasios ugnis mūsų tarpe, mūsų širdyse, kad reikštųsi bažnyčios gyvenime tikras evangeliškas gyvumas, reikalinga mums nenutolti nuo to gyvumo šaltinių. Vienas tokių šaltinių yra istorija. Istorija, praeitis rodo kelią ateičiai. Garbinga praeitis, kilnių, gyvų ir galingų vyrų dvasia sukurta, teikia vilties, priduoja jėgų sekančioms kartoms ateičiai kurti....

Cvinglis pribrendo dideliame reformatoriaus darbe, kad jis galėjo sakyti: "Aš esu Dievo indas arba Dievo įrankis", Ciuricho mieste išjudino jis savo ugingais pamokslais apsnūdusį bažnyčios gyvenimą. Begindamas reformaciją nuo jos priešų, kovojo apsiginklavęs evangelija ir kardu, ir žuvo nelygioje kovoje. Bet jo darbas nežuvo su juo...

kun.P.Jašinskas

Kalba netaisyta, "Mūsų žodis", Biržai, 1932, Nr.2

Ulrichas Cvinglis buvo vedęs Ana Reinhart - Hanso Majerio našlę. Kai 1529 m. šalį ištiko maro epidemija, Cvinglis padėdamas ligoniams ir vargšams užsikrėtė ypatingai stipria maro forma. Ana, kurios vaikų mokytoju jis buvo, jį slaugė, išgelbėjo iš mirties nagų. Cvinglis tuo metu dar buvo kunigas, davęs celibato įžadus. Bet prieš gimstant jų pirmam kūdikiui dukrai Regulai, jie viešai susituokė Ciuricho katedroje. Valteris Holenvegeris knygoje "Ulrichas Cvinglis tarp karo ir taikos" Anos Cvingli laiško, rašyto po vyro mirties dukrai Regulai, forma pasakoja apie Ulricho Cvinglio gyvenimą ir teologiją.

Spausdiname sutrumpintą ištrauką

"Karas neišsprendžia problemų"

Miela Regula, kai tavo tėvas išėjo į Kapelio mūšį, jo šaunus žirgas stojosi piestu ir taip sužvengė, kad jo garsas ataidėjo nuo Ciuricho katedros bokštų. Aš jį maldavau likti namie ir netraukti į karą, manęs ir vaikų dėlei, bet ir todėl, kad jis visuomet pamokslaudavo prieš karą ir buvo dar taip reikalingas Ciuricho bažnyčiai. Tos pačios dienos vakare atėjo nelaimės žinia apie Ciuricho kariuomenės būrio pralaimėjimą prie Kapelio. Mano vyras krito.

Esu moteris, neįgudusi vesti teologinių diskusijų, tačiau aš netikiu, kad šitas pilietinis karas tarp šveicaričių būtų buvęs reikalingas. Tai, ko mano vyras tikėjosi, būtent laisvės evangeliškam pamokslui ir katalikų gyvenamose vietovėse, jis nedavė. Net jei ciurichiečiai būtų jį ir laimėję, ką gi duotų švelnesniu ar griežtesniu vyriausybinio spaudimu pasiektas tikėjimas. "Ganytojas turi ganyti, o ne valdyti" - visuomet sakydavo mano vyras.

Iš viso aš tikiu, kad ne dėl karinių priežasčių buvo šis karas pralaimėtas. Šios kovos apgailėtinos baigties priežastimi buvo vidinis ir išorinis evangelikų nesutarimas. Gal būt mano sprendimas per greitas. Tačiau tam tikra prasme Kapelio pralaimėjimas suteikė ir palaimą. Jis parodė, kad karai neišsprendžia problemų.

Tai, mano miela Regula, yra mano priesakas. Lik tvirta tikėjime! Tebūna tau tavo tėvas pavyzdys, kaip reikia mylėti Šventąjį Raštą ir kovoti už taiką ir teisingumą ir atleisk jam jo klaidas. Atsimink, kad ir jis buvo žmogus su klaidomis ir dėmėmis ir kad mes visi esame malone nuteisinami.

Tavo motina

Evangelikų bažnyčios kalendorius, 1985 m.

Nemunėlio Radviliškio stovyklai 5 metai

Liepos 10 - 17 d.d. Nemunėlio Radviliškyje vyko tradicinė Lietuvos reformatų vaikų vasaros stovykla. Stovyklavo virš 130 vaikų ne tik iš reformatų, liuteronų, bet ir Biržų rajono vargingai gyvenančių šeimų, nes reformatų bažnyčia yra įsteigusi fondą socialiai remtiniems vaikams.

Kaip ir kiekvienais metais stovykla turėjo savo temą. Šią vasarą tai buvo "Dešimt Dievo įsakymų", kuriuos suprasti vaikams padėjo dvasiniai vadovai - kunigas iš Vokietijos Dieter'is Gartman'as ir mūsų diakonas Rimas Mikalauskas. Stovykloje dar su vaikais plūšėjo apie 30 vadovų ir "pusvadovių", keturi svečiai iš Vokietijos, o daugiausia rūpesčių turėjo stovyklos direktorė Danutė Nindriūnaitė.

Visą savaitę dirbome ir ilsėjomės pagal gana griežtą dienotvarkę. Darbelių, šokio ir giedojimo rateliuose vaikai rodydavo ką buvo įsisavinę tą dieną per pamaldas. Papildomai dar veikė žurnalistikos ir galvosūkių rateliai. Vakaraus vaikai žaisdavo lauke, susiburdavo apie laužą, šoko diskotekose, taip pat vyko krepšinio turnyrai, "retro" madų pasirodymas.

Vieną popietę visi, nepabūgę lietaus, su užsidegimu ieškojo "lobio". "Didi" / taip jau seniai vaikai vadina kunigą iš Vokietijos Dieter'į Gartman'ą / sugalvojo paslėpti dovanas bažnyčioje, turėdamas galvoje, kad vaikai, surasdami tą dieną "valgomą lobį" bažnyčioje, suprastų, kad bažnyčioje slypi kur kas svarbesnis ir brangesnis lobis - Dievo žodis.

Savaitė prabėgo greitai. Vadovai, "Didi" su vaikais atsisveikino iki ateinančios vasaros. Bent to jau tikisi visi vaikai, bet, kadangi 130 vaikų tikrai yra per daug, kitais metais amžiaus ribos stovyklautojams bus nuo 6 iki 13 metų. Vyresnieji galės papildyti stovyklautojų švobiškyje gretas. Rugpjūčio 1 - 8 d.d. Švobiškyje vyko reformatų jaunimo stovykla, vadovaujama diak. Rimo Mikalausko.

Stud. Inga Cuprevaitė

“Jėzus tarė jai: ‘Aš esu prisikėlimas ir gyvybė, kas į mane tiki, tas bus gyvas, nors ir numirtų’ /Jn. 11,25/

Prieš mirtį esame bejėgiai. Kai ji ateina, negalime jos sulaikyti. Darome viską, kas įmanoma, norėdami išgelbėti savo artimuosius iš jos nagų, bet ne visuomet mūsų pastangos būna sėkmingos. Mirtis yra stipresnė už žmogų, vaistai ir operacijos jai nieko nereiškia. Prieš ją negalime apsiginti nei apginti savo artimųjų. Bet ar galime paguoti? Mandagios užuojautos neguodžia. Reikia pasakyti kažką daugiau, kas galėtų suteikti viltį. Iš savęs tokios paguodos suteikti negalime, tuo tarpu yra Kažkas, kas suteikia paguodą ir duoda mums galimybę pastiprinti kitus.

Betanijoje buvo gedulas. Marija ir Morta prarado savo mylimą brolių - Lozorių. Gydytojai jo išgelbėti negalėjo, o Stebuklingas Gydytojas, Jėzus atėjo per vėlai. Kai Jis atėjo į Betaniją, Morta galėjo Jam tik papasakoti apie Lozorius paskutines dienas ir išreikšti savo apgailėstą: “Jei čia būtum buvęs, broliu mano nebūtų numiręs”. Ir tada Jėzus pasakė, kad Lozorius prisikels. Morta buvo pasiruošusi įtikėti, kad brolis tikrai prisikels paskutinio teismo dieną. Dabar gi, šiandien, tai neįmanoma. Mirtis neatiduoda tų, kurie jai atiteko, bet Jėzus žinojo, kad mirtis turi pripažinti Jo viršenybę, turi atiduoti Jam tuos, kuriuos pasiėmė, nes Jis yra prisikėlimas ir gyvybė, Jis yra gyvybės Davėjas, užteko, kad atsistojęs prie Lozorius kapo sušuktų: “Lozoriau, išeik!” ir mirusysis atgijo ir išėjo iš kapo.

Jėzus gali mirties akivaizdoje suteikti paguodą ir mirštantiesiems bei gedintiems. Jo paguoda tai ne atsainūs mandagumo gestai, tai yra vilties žodžiai, tai amžinojo gyvenimo užsakas. “Aš esu prisikėlimas ir gyvybė...” - pasakė Jėzus ir įrodė tai prikeldamas Lozorių. Dar įtikinamiau tai patvirtino prisikeldamas pats. Jo žodžiai - tai ne uzurpacija, ne gyrimasis, bet fakto patvirtinimas, patvirtinimas Jo galios, kad Jis yra mirties Viešpats. Tad tenenugašdina mus mirtis, nes jos Nugalėtojas yra mūsų puseje, nes net jos akivaizdoje mums lieka paguoda, viltis ir prisikėlimo tikrovė. Būkime atviri, kad tikėjimas į Jėzų prikels mus ir iš Jo rankų gausime amžinąjį gyvenimą. Tikėkime Juo, nes Jis yra prisikėlimas ir gyvybė.

Liuda Danauskienė

Jau pusė metų, kai amžinybėn iškeliavo Vilniaus parapijos seniūnė Lilija Slėnienė, bet draugų širdyse Ji liko amžiams. Seniūnas Alfredas Naktinis jai atminti parašė eiles, kurias perskaitė Jos paminėjimo proga.

LILIJAI

Tu vis garsinai savo tikyba,
Tu vis guodei savųjų širdis.
Sunkiam mūsų kely tiesą gynei,
Savo siela ugdei mūs viltis.

Kai Bažnyčiai iškilo pavojai,
Keitės spalvos savųjų žmonių,
Savo žodžiu Tu gynei tikyba,
Nepabūgai nebūtų šmeižtų.

O šiandieną mes stovim prie kapo,
Gėlių puokštės - tai meilės ženklai.
Lengvo poilsio linkim galiausiai,
Nes jau Tu užmigai amžinai.

Alfredas Naktinis, 1999 m. liepos 11 d.

Jadvygą Paškauskienę palydėjus į amžino poilsio vietą

1936 09 09 - 1999 07 22

*Gerąją kovą kovojau, bėgimą baigiau, išlaikiau
tikėjimą. /2 Tim. 4.7-8/*

Vilniaus evangelikų reformatų parapija atsisveikino su dar viena parapijiete mieląja Jadvyga Paškauskiene, kuri buvo prie Vilniaus reformatų parapijos atsikūrimo ištakų.

Jadvyga Paškauskienė - Steponavičiūtė gimė 1936 m. rugsėjo 9d. Biržų mieste, pašto tarnautojo šeimoje. Vaikystės ir jaunystės dienas praleido Biržuose, lankė Biržų vidurinę mokyklą, įstojo mokytis į Vilniaus mechanikos technikumą, dirbo Vilniaus radijo komponentų gamykloje ir iš ten buvo išleista į pensiją. Buvo ištekejusi, užaugino dukrą ir sūnų. Vyras Algis Paškauskas visur ją lydėdavo: ar į biržiečių "Krivulės" gegužinę, ar į parapijos organizuotą renginį, vis kartu ir kartu.

Jadvyga buvo rami, nesikarščiuojanti moteris, bet parapijos skilimą ir negandas išgyveno labai skaudžiai. Kiek leido jėgos ir laikas, stengėsi dalyvauti Vilniaus bažnyčios gyvenime, jautriai, neužgaudama kitų jausmų domėjosi mūsų bėdomis, ilgėjosi Bažnyčios.

Paskutiniai metai Jai buvo sunkūs: nelauktai pateko į ligoninę, patyrė rimtą operaciją, bet pagijusi ir laukdama naujos operacijos liko optimistė, nepasidavė gyvenimo negandoms. Atsiskyrė Jadvyga Paškauskienė iš mūsų tarpo nelauktai, grįždama iš užmiesčio liepos 22 dieną. Taip ir neišsipildė jos viltis susieiti į mūsų Vilniaus reformatų bažnyčią visiems kartu be susiskirstymo į "didžiąją" ir "mažąją" parapijas.

Palaidojome Jadvygą Vilniaus Rokantiškių kapinėse šalia jos tėvo ir motinos. Maldas už mirusiąją paskaitė Jonas Jasiukėnas, pagiedojo parapijiečiai, vadovaujami choro "Giesmė" chormeisterės Janinos Pamarnackienės.

Vilniaus parapijos taryba ir seniūnai dėl skaudžios netekties reiškia gilią užuojautą velionės vyrui Algiui, dukrelei Laimai, sūnui Tomui ir jos sesutei Onutei Dučinskienei.

Vilniaus parapijos taryba ir seniūnų taryba

Našlaitėliams

*Mamyte, Mamyte,
Kam taip padarei,
Kad mums didį skausmą
Širdyse likai.*

*Kelios anksti rytą
Anksčiau už visus
Ir meldžiu Dievulio
Palengvint skausmus.*

*Ne viską mums žinant
Tu anksti mirei,
Kitų žmonių globai
Mus mažus likai.*

Elžbieta Tunkūnienė

Sveikiname

Romą Katkevičių liepos 12 d. atšventusi **50 -ies metų Jubiliejų**. Romas buvo paskutinės visų rinktos /1995 m./ Vyresniųjų tarybos pirmininko pavaduotoju, trumpai buvo paskirtas jos laikinuoju pirmininku. Linkime **Romui** po sunkios operacijos sustiprėti, atgauti jėgas ir vėl kibti į Bažnyčios darbus.

Informacija

Liepos 10-17 d. d. Nemunėlio Radviliškyje vyko reformatų vaikų stovykla. Stovyklos uždarymo pamaldos įvyko liepos 17 d., jas laikė svečias iš Vokietijos kun. Dieter'is Gartman'as. Liepos 12 d. keletas vaikų iš stovyklos atvyko konfirmotis į Biržų reformatų bažnyčią. Konfirmavo senj. kun. P.Čepas ir kun. A.Kvedaravičius.

Liepos 24 d. Šleiderišio kapinėse įvyko Kapų šventė, pamaldas laikė Klaipėdos liuteronų bažnyčios kun.R.Moras, atsivežęs jaunimo pučiamųjų orkestrą ir jaunimo giedotojų grupę, kurie labai papuošė šventę. Šleiderišio ir šalia buvusio Panemunės kaimų jau nebėra, tad paminėti mirusiųjų tradiciškai kas met maždaug tuo pačiu metu susirenka reformatai iš visos Lietuvos. Kun. R.Moras išreiškė viltį, kad kitamet gal būt reformatai jau turės daugiau savų kunigų ir klaipėdiškiai bus pakviesti tik kaip svečiai.

Liepos 24 d. Kapų šventė vyko ir Švobiškio reformatų kapuose, pamaldas laikė diak. Rimas Mikalauskas.

Rugpjūčio 11 d. Vilniaus reformatų bažnyčioje pamaldose dalyvavo viešnios iš Škotijos, Anglijos, Danijos, Taičio, Baltarusijos, Ukrainos, Rusijos, Latvijos, Estijos - Ekumeninio krikščionių moterų forumo Lidijos projekto dalyvės.

Rugpjūčio 7 - 14 d. d. Švobiškyje vyko tradicinė Lietuvos reformatų jaunimo stovykla, kurioje poilsio, mokėsi ir bendravo apie 70 jaunuolių.

Rugpjūčio 15 d. Vilniaus reformatų bažnyčioje pamaldas laikė Vilniaus liuteronų bažnyčios kunigas Mindaugas Sabutis, o vakare liuteronų bažnyčios kieme koncertavo jungtinė Vilniaus reformatų ir liuteronų jaunimo muzikos grupė - Vilniaus dienų dalyvė. Ši grupė gana dažnai koncertuoja visoje Lietuvoje: Tauragėje, Kretingoje, Nidoje, Vanaguose, Būtingėje, o liepos 31 d. grojo ir dainavo Papilio socialiai remtinų ir reformatų vaikų stovykloje.

Spalio 17 d. Kėdainių reformatų bažnyčioje numatoma kunigų ordinacija. Pakviesti svečiai kunigai iš Vokietijos Lipės krašto, Lenkijos reformatų bažnyčios.

Lietuvos reformatų kunigų telefonai: senjoras kun.Petras Čepas gyv. Medeikiuose tel. 8-220-58577, kun. Algimantas Kvedaravičius gyv. Vilniuje tel. 8-298-05410, diakonas Rimas Mikalauskas gyv. Kėdainiuose tel. 8-257-54626 ir mobilus 8-289-21339.

Primename senitnų telefonus: Dalija Gudliauskienė 429118, Donata Indriūnaitė 342824, Angelina Kamčiatnienė 733757, Alfredas Naktinis 470718, Irena Petrylienė 414646, Danutė Pranulienė 444272, Birutė Šernaitė 617690